

CLEVELANDSKA
"AMERIKA"
— Izjava v torsk in petek.
— Izjava: Slov. tiskovna družba
Amerika.

Naročnina:
ZA AMERIKO: \$2.00
ZA EVROPO: \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti: \$2.50
Posamezne številke po 3 centa.

Dopisi brez podpisa in osobi-
nosti se ne sprejemajo in ne
vratajo.

Vsa pisma, dopisi in denar
naj se pošljajo na:
Tiskovna družba "AMERIKA"
619 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandka AMERIKA"
Issued Tuesdays and Fridays
— Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
(a corporation.)
619 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians
(Krainers) in the City of Cle-
veland and elsewhere.
Advertising rates on request.
Tel. Guy, Princeton 1277 R.

Entered as second - class
matter January 5, 1909, at the
post office at Cleveland, Ohio
under the Act of Mar. 3, 1879."

No 38 Fri May 13 'to Vol III.

Narodni dom.

Mogoče prav ustrezemo čri-
tatieljem, če danes mesto član-
ki napisemo sledče vrstice,
katere je urednik povedal pri-
jatelj našega lista in zelo nav-
dušen človek za clevelandsko
naseljino, ki kar počakati ne
more, da bi clevelandski Slo-
venci dobili že kmalu svoj "Na-
rodni dom", za katerim se voj-
ni klic sliši že leta in leta. Zu-
maj naročniki pa bodejo go-
tovo tudi z veseljem prebrali
ta članek, ker bodejo sprevide-
li, kako lepo bi bilo v "Na-
rodnu domu", če bi ga imeli v
Clevelandu.

"Korakal sem po St. Clair
ulici, ves zamišljen: srečevali
so me znane, katerim sem ko-
maj odzdravil. Iz zamišlje-
nosti me zdrami velika množi-
ca na cesti, ki se je zbirala pred
velikanskim poslopjem. Ko pri-
dem bliže, začuden pogledam
poslopje. Glej ga: kleka, kaj
so pa to nazidali? Saj sem
bil vendar samo eno leto proč
iz Clevelandja, in pri odhodu te
hiše še ni bilo. In zdaj? Ve-
lično mirarnato, petro nad-
stropno poslopje! Čegava je
neki ta hiša? Stavim, da ju
veljala najmanj milijon dolar-
jev! Le poglej te lepe kipa
pri vrati, te ornamente, obe-
liske in druge okraske! In ko
se oziram nadalje po krasnem
poslopju, zapazim nekako v sre-
dini, na načelni strani napis, s
zlatimi, bliščecimi črkami:

"Narodni dom", postavili cle-
velandski Slovenci, Anno Do-
mini MMDCCLXXXIX."

Aha! Torej 'Narodni Dom'
imamo v Clevelandu! Krasno!
Vendar so prišli Slovenci v me-
tropoli slovenskih naselj, do
tega prepricanja, da kaj tace-
ga potrebujejo! In glej, glej,
kako hitro se je to zvršilo! Kar
iz taj je zrastlo mogočno po-
slopje! Komaj se drznem vstopiti.
Po širokih svetliih hodni-
kih odkorakam v prvo nadstropje,
kjer se naenkrat znajdem v velikanski dvorani, na
vse načine udobno opremljeni.
Okoli in okoli sten pa vidim
mnogo vrat, ki so vodila v dru-
ge sobe; nad temi vratmi sem
pa prebiral sledče napis: "Zborovalna dvorana društva
"Sokol"; zborovalna dvorana
društva sv. Vida; zborovalna
dvorana društva sv. Alojzija;
zborovalna dvorana društva sv.
Janeza Krstnika, in tako dalje
nehrug drugih. Kar strmel sem
samega začudjenja. In vse to
so napravili v enem samem le-
tu. Kot v sanjah se podam
v drugo nadstropje, kjer se mi
sveti že od daleč napis: "Slo-
venska Cíitalica"; okoli in
okoli sten so bile samo lepe

mare, polne slovenskih knjig;
na širokih mizah pa so ležali
časopisi in okoli sto rojakov je
pridno čitalo. Kar svojim o-
čem nisem mogel vjetri Ali
je res vse to mogoče?

Stopim do enega rojaka, ki
so sedel: pri mizah in brali ča-
sopise: "Rojak", pravim, "ali
je to res lastnina slovenskega
naroda v Clevelandu?" — "I
seveda je," odvrne. "Kako,
kajd ste pa vse to zvršili? Kje
ste dobili denar: saj je v tem
poslopu uložen milijonski ka-
pitál?" — "Da, da, je," reče
rojak. "Za to stavbo so žrtvo-
vali vsi clevelandski Slovenci;
posebno pa moram omeniti pet
deset mož, katerih vsak je za-
ložil po \$10.000, da se začne s
tem delom: ostalo so pa da-
rovili rojaki z malimi in večji-
mi doneski, in tako smo imeli
tekom štirinajst dni sveto en
milijon, in tekom leta to stav-
bo. In sedaj smo zadovoljni!

Vse, kar potrebujemo, imamo
v tem poslopu. Ali se niste
videli vsega? Pojdite z menoj;
gotovo se niste videli celega
poslopja. — Seveda ne. — Pe-
lje ne rojak naprej v druga
nadstropja. V tretjem so bili
samo dolgi hodniki, vrata pri-
vratih, katerih sem našel naj-
manj šestdeset. Kaj pomenijo
te vrata, vprašam? O, tu so
doma starčki in siromaki, ki ne
morejo več delati. Vsak ima
svojo sobico, opravo in drugo.
Hrano dobivajo v skupni jedil-
nici, zadaj na velikanskem vr-
tu se gibljejo na prostem zraku
in tako so preskrbljeni za sta-
rost. Sedaj jih je kakih štiri-
deset v poslopu. In kdo pla-
čuje za nje? Hrana, postrežba
in drugo vendar povzoča vel-
ikanske stroške! O, reče ro-
jak, nobenih stroškov ni. Na
banki je kapital, katerega so
zložila po nekoliko društva, ve-
sto pa rojaki darovali in imeli
samo nekaj mecenov, ki so še
potrebovali dodati. Tako se
obrestni vse izplačuje, in se
osaja nam nekaj; ko bodo
imeli dovolj, pa prizidamo še
nekaj zraven, in tako bo še
več siromakov dobilo prostora.
In glej, tu stoji eden teh star-
čkov ven iz sobe, me pogleda
mena začudenega. Kmalu iz-
ve, da sem novincev v teh stva-
reh. Da, da, reče starec, spo-
minjam se, da sem slišal, kako
je govoril meni moj pradel, ki
je slišal zopet, od svojega pra-
deda, kako je bil enkrat v tej
naseljini. Tedaj niso imeli
stari siromaki nikakor iti na
starost. Toda, danes, hvala
Bogu, smo preskrbljeni. Oh,
kako so ljudje dobrí! Čul sem,
da svoje dni ni bilo takó! Pa
z Bogom, rojak!

Kot v sanjah sem tavil se po
drugi sobah obširnega po-
slopja. Rojak, moj spremje-
valec, mi je razlagal vse po-
trebno: tu je bilo gledišče, tam
velik restavrant, tu velika te-
lovadnica, klubovi prostori itd.
Kdo pa vodi vse to velikansko
podjetje? vprašam. En ravnatelj, en oskrbnik, dva po-
močnika in trije nadzorniki,
odvorne rojak. Pa da li vla-
sna slega med njimi? vprašam na-
dalje. Kaj ne bi? Slovenci so
prišli enkrat do spoznanja, da
z medsebojnim prepirom, raz-
nimi strankami so si neizrečeno
škodovali. Zaostali so zelo za
drugimi naudi. Uvideli so, da
tako ne gre dalje. Počeli so se
zbirati, društva so si podala
roke, rojak rojak: zbirati so
se začeli, izvrstni govorniki so
navdiševali množico, ki je bila
naenkrat prešnjena z enim in
istim duhom: Vsi za enega,
eden za vse! V slogi je moč!
In gleje, kaj smo naredili. Oz-
rite se se nadalje po naseljini.
Poglejte našo šolo, poglejte ve-
ličastni hram božji! Vse vse-
to, je delo edinstven in bratske
slove ter sporazumljene. In
radoveden vprašam nadalje ro-
jaka: "Pa imate dandasne še kaj
"kikarjev" med seboj? Tu me-
ndari rojak za uho, da se pre-
bindi in spoznal sem, da živ-
im še vedno v letu 1910.

* Med ženskami je manj hu-
dodelcev kot med možkimi, je
dejal Berillon. Mogoče pride
to iz tega, ker ženske nimajo
poguma.

* Kako imamo mi dobro-
než predsednika! Taft si ho-
če dati izplačati nekaj tisoč-
akov naprej, ker jih potrebuje za
svoja potovanja. Torej imajo

tudi v "Beli hiši," takozvani
"foršus"?

* Tajna pogodbina med An-
glio. Rusijo in Japonsko, da si
razdelijo Mandžurijo? Kje je
naš državni tajnik Knox?

* Sedanji angleški kralj se je
baje nekoč izrazil, da bi se
Zjednjene države nikdar ne
odepelje od Anglike, če bi imel
kralj Jurij III. svoj kraljevi
dyar v New Yorku. Če je
to res, tedaj sodi sedanji an-
gleški kralj može revolucije po-
oni, ki jih ima sedaj okoli se-
pijan?

* Kam se je skrila moralna
in nedolžnost? Policija je na-
čest arretirala neko mlado de-
člico, ker je — oprostite trdo
besedo — kazala bose noge. In
sicer — v modernem Babilonu
in Seini — v Parizu!!!

Početek sveta.

Ziviljski zakon.

Toda, kaj pa ziviljski za-
kon? Saj nam ta zakon izpri-
čuje, da se je človek iz živalst-
va polagona razvijal in nazad-
uje razvij do sedanje stopinje.
Lz dejstva namreč, da so si za-
metki raznih živali toliko bolj
slični, kolikor manj so razviti,
je Haeckel sklepal, da vse ži-
vali izhajajo iz enostavne pra-
oblake in da ta razvoj celega
rodu v razvoju zametka ponav-
ljajo. Zgodovina zametka jo
skrajšana zgodovina rodu, trdi
Haeckel in hoče reči, da v krat-
kem razvoju zametka vsa bit-
ja ponavljajo ves razvoj, po
katerem so se v teku milijonov
let od najnizjih oblik do današ-
nje stopinje razvila. Tako
Haeckel in njegov pristaš,

Ali ta zakon obstoji? Reče-

moramo, da ne, ker se v raz-
voju nahaja mnogo več izjem,

kakor pa tega pravila. Večina
stopinj v razvoju posameznih
živali se namreč nikakor ne

vsejema s hipotetičnimi stopinji
v razvoju iz prvotnih oblik.

Zoper to dejstvo si je Haeckel

pomagal trdč, da je tukaj pri-
vrida tek razvoja popačila.

To so seveda onda bili podobni.

Sam Haman, učenec Haecke-
la, trdi: "Iz sprememb je jaj-
e dovršene oblike se nikakor
ne da sklepati na prednike do-
tične živali! tako sklepanje je
nemogoče." Razvoj zametka po-
kazuje, da se nobena oblika
ne ponavlja, ampak, da je raz-
vitek n. pr. živali z hrbitenčo
od začetka ves drugačen od on-
nega pri živali z članiki."

Poglejmo razvoj pri človeku.
Da je na nekih stopinjih raz-
vitka nekako podoben stopin-
jam, ki so v nekaterih živalskih
vrstah stalne, ni čudno, ampak
lahko razumljivo. Saj se za-
metek razvija od enostavnosti
k večji sestavnosti, od oblik bolj
splošnih do bolj določenih; saj
se začne z enostavnim sta-
nom in mora iti skozi razne
večnosti, dokler ne pride do
svojega vrhuncu, kateremu je
tekom razvoja zmeraj bolj in
bolj podoben. To mora biti, če
bi tudi ne bilo onega hipotetič-
nega razvoja raznih živalskih
vrst od ene ali od nekoliko pr-
erotnih. In Haeckel trdi, da je
razvoj človeškega zametka o-
čitno ponavljanje njegove rodo-
vinske zgodovine! To je prav-
na domišljija in sanjarja!

Sorodnost z opico.

Vkljub temu se trdi in oz-
nanja sorodnost z opico: tu i-
mamo dve hipoteze: ena trdi
neposredno sorodnost človeka
podobnimi mu opicami, s pri-
mati; druga pa to sorodnost
naravnost izključuje in trdi sam-
o doljnjo sorodnost človeka
in opice v skupni hipotetični ob-
liki, ki se menda nahaja v sta-
rotičerni ali še predtčerni
nobi.

Znanost torej še omahuje:
pa kako pa dokazuje svoje hi-
potize?

Za prvo hipotezo se ravaja-
ta posebno dva dokaza. Prvi
govori o takozvani "placento"
v zametku in trdi sorodnost
človeka z opicami "primati".

ker imata enostavno "disco-
piente," med tem ko imajo

cento." Toda te podobnosti
prav nič ne dokazejo; vsaj se
ne ve, da li so učinek sorodno-
sti ali so pa razvile radi slič-
nih živiljskih potreb tekom
razvoja. In res najnižji sesa-
ci "placente" nimajo, najvišji
jo pa imajo. V novejšem ča-
su so našli "placento" tudi pri
nekaterih členonožcih in se celo
pri indijskem škorpijunu. Ali
bi smeli trditi, da je sesavec
v človeku praded indijski škor-

pij? Toda Friedenthal je našel
nov dokaz za gornjo trditev
našel je namreč krvno sorod-
nost človeka z opicami "primati."

V popuarno - znanstveni-
krogli so njegova pročila pre-
cejšnjo pozornost vzbudila. Kri-
čevska namreč in ona višjih
opic ima slične kemične last-
nosti, ki so pa se slabo dokaza-
no. Toda ali je znanstveno do-
puščeno, da se radi kemičnih
sličnosti krvi sklepa na isti ro-
dovinski začetek?

(Dalje prihodnjič.)

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Kar si dovoljujejo belgijski
častniki v Ljubljani, to je že
malo preveč. Na izprehodih o-
koli Rožnika človek ni več va-
ren svojega življenja. Poseb-
no na ovinkih ne. Belgijski
častniki jahajo in galopirajo po
pešpotih, čez polja in travnike,
akor se jim zljeni in kakor
bi ne poznali ne gospodarjev,
ne avstrijskih zakonov zoper
varnost življenja napram civilnim
pasantom. Ali so v Ljubljani res že Belgijski gospo-
darji? Kakor se vidi, bo že
nekač takake!

Povest o ljubici nevesti in
sablji zvesti. — Tako je bilo.
V Bodmatu pri Ljubljani se ga
je neki topničar nekje pošteno
nalezel. V gostilni je sedela
večja družba krojaških pomo-
čnikov. V njih družbi — ta
smola — pa tudi bivša ljubica
kanonirjeva. Stara ljubezen,
če ne gori pa tli, to je občutil
tudi kanonir. Zbolelo ga je,
da je njegova "bivša" zasla
med "civiliste." Začel jo je
zbadati, seveda le z jezikom.
To pa zopet civilistom ni bilo
prav. "Pikanje" se je vnebo med
obema strankama. Kar poteg-
ne topničar svojo bridlek sab-
ljico, pa jo začne sušati in se-
katki okoli sebe. Prava sreča
je bila, da so bili to krojaški
pomočniki, katerih se sablja ne
prime, posebno ne, če puste
vojaka samega — gostilni.
Potegnili so jo s kanonirjevo
nezvesto na sveži zrak, njih
mesto v gostilni pa je zavzela
vojaška patrulja, ki je nesreč-
nega zaljubljenca vzela v svoje
sredo in ga rešila vseh skupaj.

To ni povest, ampak resnica, ki
jo povem, v svarilo zaljublje-
nem ljudem.

Konec sveta bo že 19. maja
ko trči Halleyev komet ob zem-
lu. Tako vsaj zatrjuje prve
vrste narodna tiskarna "Buch-
druckerei in Kraenburg," ki je
dala po vseh ljubljanskih vo-
galih, po kavarnah in gostilnah
deloma prilepiti, deloma razo-
besiti plakate — nekaterim se
zdi — s prav umazano čutufko
reklamo. O tej reklami, ki po
splošnem mnenju dela sramoto
ne le celo Ljubljani, marveč celo
celo slovenskemu narodu, se bo
dalo še kaj govoriti. Vsaj takrat,
ko bodo viri, ki so ta
čudni "Halleyev komet" iz
Kranja zanesli v Ljubljano, do-
sledno preiskani.

Sorodnost z opico je tako
zanesljiva, da se ne da vse-
to, kar se vse

Domu.

Iz življenja sibirskih izseljencev.
Poslovenil Podravski.

"Stric! prepeljite me!" je začrnil Siomka, ko se mu je ribič približal. "Stric Stric!"

Ta je obrnil glavo in Siomka je zagledal njegovo zogorelo, ne rusko lice, s kodrasto črno brado in s kvišku zavilano gornjo ustnico, izpod katere so trleli ostri zobje. Sedel je v čolnu tako malem, narejenem iz debla, da se je voda dotikala malone njegovega roba; vrhu tega so se valovi teke močno zaletavali vanj in pogostoma se ti je zdelo, da se čolo prevrže in ribič utone. Ribic je mirno spustil veslo (drugega ni imel) ter ogledoval fantata.

"Stric!" je ponavljaj bojazljivo Siomka, "radi Boga prsim, prepeljite!"

"Ali nimaš denar?" ima odvrači bilo je očvidno, da mu fantova prošnja ni po godu.

Nato je nagranbenil čelo in tel vihati nos, pri čemur so se ti zdeli njegovi zobje se daljši. Imel je na sebi belo srajco z razvezanim trakom ob vratu, izpod srajce pa so mu kukale, prsi isto tako ogorele kakor je bilo lice.

Surov odgovor, zlobni izraz ribičevega lica in blizajoč se noč sredi puščave, vse to je popolnoma zbgalo Siomka. V tenu zadnjih tri dni je videl doljaj ljudi, toda vsi so se ohnali proti njemu vladljivo in prisrno, samo uprav sedaj, ko mu je pomoč najbolj potrebna, je naletel na surovoga človeka ter kmalu ocenil s svojo detinsko dušo dušo tujca... Bil je to v tesnici tujec, kateremu je bilo povsem malo mar to, ali je Siomka živ in sit ali ne. In Siomka ga je gledal s strahom, skoro neprijateljski. Tako mu je bilo bridko in tožno, tako je tugoval za očetom in materjo, da bi bil najraje skočil v vodo in vtonil. In ne znajoč kaj mu je početi se je prijetl za lase, padel na tla in se razjokal na glas. Jel se je smilili celo ribicu. Misil si je, da je nehrana zablodil, da nemara stantuje na drugi strani reke.

Skomognivši z rameni, je začrnil, da ga je Siomka pogledal:

"Hej, hej!! — Potem je pokazal na dno čolna, kjer so ležale tudi ribe in dejal: osorno: "Vsedi se!"

— III. —

Pretekla sta dva tedna. Veliki kos pota in dokaj vasi je že prehodil Siomka. Toda ni se vtrudil; šel je, ne da bi se žiral ter le časih vprašal:

"Ali je še daleč v Rusijo?"

"V Rusijo?" so mu odgovarjali. "Tjekaj v resnici ni blizu. Do zime že dosegne nemara nekaj poprej."

"Ali bo že kmalu zima?"

"Ne, še jeseni ni bilo."

Ko je videl Siomka v daljavi bel zvonik z zlatim križem, zato so mu solze oči in bilo mu je nekako radostno in toplo na duši. Snel je kučmo, zgrudil se na kolena in klical jokanje: "Bog, pošli kmalu zimo!"

Drugovrat je Siomka videl poleg ceste osamljen lesen križ; v bližnji ni bilo ne stanovanja niti utice za stražnika, marveč samo gozd na eni in stepa na drugi strani. — Tu se je Siomka zamislil nad tem križem in vsikdar sta mu prišla v spomin oče in mati ter oni šotor sred polja, kjer sta ona umrla. In kmalu je pozabil na vtrutenošč, pospešil korake, šepetajoč neprstano svoj: "Domu!... domu!..."

Končno je dosegel celo do mesta.

Bila je uprav nedelja in Siomka je že od daleč čul zvone glavne cerkve. Ti pravili ni glasovi so ga spomnili zopet na rojstni kraj. Ormenela trava naokrog, ovenelo listje ob cesti in daleč odmevajoče zvonenje so tako prevzeli njegovo dušo z nečim dobrim domačim in Siomka se je spomnil rdečih jaholk, katere gotovo deli se dač v cerkvi pop in stari dijaki. Siomkov prijatelj izvelel

bi sedaj iz globoke svoje vrečke dve jabolki ter dejal s svojim basom:

"Na Simeon v imenu Odrešenika. Pojej ju!" S kam pomosom stekel bi sedaj Siomka v zvonik, pohrustal obe ti jabolki in zvonil brez prenehanja, dokler ga ne bi odgnali!...

Za mestnimi durmi, prvo kar je Siomka videl, so bile na desni in lev strani sivkaste hišice z zelenimi, rdečimi in sivimi strehami, potem dalje bele zidane hiše; po ulicah so dirjalo semterje kokšin, krahotali prasci; potem pa so se raztezača dvorišča in vrtovi poleg pošta je stal miljski steber, za njim se je razprostiral trg z visoko cerkvijo z zeleno ograjo; onej nasproti je stala ozka, podelnata, lesena stražnica, kjer je na samem gricu ob ograji hodil vojak, potem pa so se znowio raztezale bele in sive hiše in naposled obzidje vrat.

Siomka, ne da bi obstal, je prekoracil mesto ter prišel na grajsko pot, kjer se mu je zelo prijetnejše in veselje. — IV. — Čimdalje je šel, tem razločneje je spoznal Siomka, da nastaja ljubezen. "Hvala Bogu! zima se bliža!" si je mislil in rojstni kraj, se ki mu je zdel vedno bližji. Po polju že niso leteli več prižarsti metulji, niso skakale kobilice, listje je padalo z drevesa, trava venela, nebo se je pogostoma zagrinjalo s pepelnimi prezornimi oblaki, noči so bile hladne. Toda Siomka si je mislil: "Hvala Bogu, sedaj bo že skoraj!"

Korakajoč po grajski cesti, Siomka že od jutra ni niti jedel in sedaj je čutil glad. Zagledavši za grmom človeka, ki je sedel s prekržanimi nogami in nekaj zvečil, je Siomka ostal ter ga nevočljivo gledal, videc, kako je olupil jajce ter ga jel jesti ob enem s kruhom. "Kaj hočeš?" ga je vprašal človek, neprstano zvekajoč. Siomka je molčal.

Ta človek že ni bil več mlad; imel je sivo kratko brado, lice zgorelo in globoko vdrete oči. Na nogah je imel šlebedre iz klobučine, na hrbitu ogljen kraftan in kučemo pomakneno na tilnik.

"Kaj hočeš?" je ponovil, pogledavši Siomka.

"Stric...," odvrene mu bojazljivo Siomka, "dajte mi košček kruha..."

"Sam sem si to priberačil. Toda na... Razdeliva si med seboj!"

Podal mu je skorjico in ga znowič vprašal:

"Čegav si? Odkod si se vzel?"

"Domu grem... v Rusijo."

"V Rusijo?... Jaz tudi grem na Rusko... A čemu greši?"

Siomka mu jame praviti o svojem dosedanjem življenju. Pričovedoval je, kako mu je bilo dolgočasno v baraki, da mu je jelo naposled presediti, da je neko noč zbežal in tujec je le poslušal in poslušal, kimajoč z glavo ter ga naposled pohvalil.

"Vrl fant si, brate!" je dejal starec, potrkajoč ga po rameni. "Očividno je, da posebnih dobrot nisi doživel. Kadar prideš na moje stopinje, niti doma ne prebiješ, niti v svetu prostora ne najdes."

"A vi, stric, kdo pa ste?" vpraša Siomka radovedno tovariša ter se vsede starec napis.

"Kdo sem jaz?... Nihče... Tako-le z eno besedo: Neznanec."

Starec vzduhne ter si z dlano obriše lice. "Zares, brate! Tebe je tako malega domovje vleklo domu. Vedno je to tak, kakor bi hotel mater videti... Nikjer nimaš miru. Ko prideš domu, zagledaš mater, ja dobro!"

(Dajte prihodnjic.)

Mali oglasi.

Naprodaj je lepo in dobro ohranjeno pohištvo zajedno s stanovanjem. Poizve se na 5816 St. Clair ave. (38)

Priden, delaven mož z družino išče lahkega dela, ker je rabi bolezni nesposoben za trdo delo. Vsakemu bo hvalezen, kdor mu da kaj malega

dela. Poizvedite na 1173 E. 60th St. ali pa v našem uredništvu. (33)

V najem se odda soba enemu ali dvernemu dekletonu. Poizve se na 1025 E. 62nd St. (38)

Išče se mesarski pomočnik: prednost ima tak, ki je že nekaj vajen tega posla. Plača dobra in stalno delo. Poizvedite na 6124 Glass ave. (38)

Kje sta Janez Hribar in Mavricij Luižar, oba doma iz Šmarje pri Kamniku? Če kdaj rojakov ve za njih naslov ali pa samo za enega ali

drugega, se ujedno prosi, da naznani, ali pa naj se sama javita, ker sicer bom drugače postopal proti njima. Fr. Lah, prej Baltic, Mich. sedaj stanujem na 1358 E. 53rd St. Cleveland, O. (41)

Naprodaj je saloon v slovenski naseljini: dobiti vročki z prodajo. Cena primerna. Vprašajte na 6501 St. Clair ave cor. Addison Rd. (30)

Hiša naprodaj v dobi slovenskih sosečini. Hiša ima prostora za tri družine: petnajst sob. Plinova zveza in metri, voda in kanali. Dobri pogoj. Vprašajte na 968 E. 69th St. (38)

Za tuje oglase ne odgovarja ne uredništvo ne upravništvo.

Krih kakovosti.

Pokusite en hiebec

VIENNA kruha.

Sveč svak dan
pri grocerjih.

The Jacob Laub Baking Co.

620c ST. CLAIR AVE. N. E. CLEVELAND, OHIO.

NASPROTI TRGOVINE "BRATA KAŠEK"

ANTON SAMSON,

slovenska trgovina

z upam, zlatnino

I. I. 4.

priporoča svojo veliko izbera vsakovrstnih žepnih in stenskih ur od najcenejše do najdražje.

Velika zaloga in izbera vsakovrstnih uhanov, zapestnic, prstanov, srebrne in zlate in sokolske verižice itd.

Priporoča se posebno ženinom in nevestam za poročne prstane.

FOPRIVALA točno in po najnižjih cenah.

V blaghoten obisk se priporoča

ANTON SAMSON,

6209 St. Clair ave.

NASPROTI TRGOVINE "BRATA KAŠEK"

JOS. H. MILLER & CO.

Razprodajalc na debelo najboljšega žganja, vina in cigar. Mi smo najbolj znani agentje za razprodajo pičač Slovencem v Clevelandu.

Fina postrežba, najboljše blago in cene primerne. Naročila se pošiljajo tudi izven Clevelandu.

Jos. H. Miller & Company

917 Woodland ave, vogal E. 9th St. Cleveland, O.

Tel. Cuy. Centr. 8044 R.

Vi nas poznate.

Izvršujemo vsa

fotografična

naročila.

Husposka Bros.

1841 Euclid Ave.

Fran.Berník

Najboljša slov.

GOSTILNA

v Clevelandu, O.

3829 St. Clair av.

Dolgo življenje.

Naravna želja človeštva je, podaljšati življenje kolikor mogoče in učenjaki vseh časov so poskušali najti takozvan "živiljenki eliksir". Dasirovno ne moremo pričakovati, da bi večno živeli, moremo vsaj do gotove meje podaljšati življenje. Vsi zdravniki sveta pritrdirjo, da je podlaga življenja v prebavalnem sistemu, to je v onih delih telesa, skozi katere ide hrana. Kakor hitro je kak del tega važnega sistema bolan, trpi celo telo. Ako moremo hitro ozdraviti ta del, zopet dobimo zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavalnega sistema, in to je dobroznamen.

Trinerjevo amerisko

 zdravilno grenko vino.

To ni skrivno zdravilo, ker narejeno iz bogatega, rdečega vina in importiranih grenačkih zelišč. Nima v sebi nikakih škodljivih primesi ter nikakor ne more škodovati najneježemu želodevu. Celo zdrave osebe bi morale semintam vzeti eno dozo ali dve, da ohranijo prebavalne organe v popolni delavnosti. To veliko zdravilo

JOSEPH TRINER'S

zviša eneržijo,
odstrani neprehavo,
prinese pokojno spanje,
skuša podaljšati življenje.

Rabijo ga lahko vsi člani družine, od najstarejega do najmlajšega, kar ne morete reči onobenem druženju zdravilu. Čistost je zajamčena po U. S. Ser No. 346. Na tisoče spričeval najboljših ljudi potrdi veliko zdravniško vrednost zdravila. Zdravniški nasvet po pošti zastonji. Piši te v lastnem jeziku.

JOSEPH TRINER,

Izdelovalec zdravilskih posebnosti.

1333 — 39 SO. ASHLAND AVÉ.

CHICAGO, ILL.

Opozarjajo se čitatelji na Trinerjevo importirano hrvatsko Slivovko in slovenski Brinjevec. Istotako na domače izdelke.

Satan in Iškarijot.

Spela Karol May, za "Ameriko" vredili E. J. P.

PRVA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

"Upošteval je moje svarilo in pobegnil. Weller in njegov tovarš sta mu sledila. To je jasno."

Tako je. Toda še nekaj moramo upoštavati. Ali meni moj brat, da sta imela oba bledoličnika samo ta vzrok, da sta zapustila Almaden?"

"Ne. Če bi imela samo ta vzrok, bi se vrnila, ko sta menila, da je Herkul mrtve; toda jahala sta naprej. Najbrž sta z veliko nepotrpežljivostjo čakala voza, in ker ga ni bilo, sta jahala nasproti."

"To mislim tudi jaz. Najgorovi moj brat nekoliko z Wellerjem. Mogoče on kaj več ve o ranjenem bledoličniku."

To je bila pametna misel, ker bil sem sam radoveden, kaj poreče Weller, ko sliši o Herkulu. Čakam torej, dokler ne dovolimo živini nekoliko počitka, kar se zgodi ob neki vodi. Herkul se še ni zavedel. Dočim se trudi Winnetou okoli njega, grem jaz k Wellerju, ki leži zvezan na tleh, in vprašam:

"Vi pač poznate onega siromaka, kateremu ste razbili glavo?"

"Seveda ga poznam," se zadeva nad menoj. "Znano vam mora biti, da sem imel na lađi čast njemu in vam streči."

"Bolje bi bilo, da vas nisvnikdar poznala; udarec na glavo bi mu skoro vzel življenje. Vi ste pač nekoliko v sorodu s tem udarcem, kaj ne Mr. Weller?"

"V sorodu? Kakšna nisel! Master, vi se stejetete za prebrisane, pa so vendar vaše misli tako bedaste kot kakega norca. Kako morete vendar trditi, da sem jaz pobil onega človeka!"

"Vsebi pa vaš tovarš, ki vas je spremjal. Eden izmed vaju je bil gotov."

"Trediti sem slišal; kje je pa dokaz? Kaj pa če je bil napaden od koga drugega, in sem jaz šele pozneje prisel mimo?"

"Priporovedujte to kakemu otroku, pa ne meni! Vi in oče sta enaka lovela!"

Bil sem prepričan, da je Weller mlajšega spremjal njegov oče ali pa Melton. Ker pa je bilo pričakovati, da se bo Melton težko podal iz Almadena, sem bil trdno prepričan, da je spremjevalec Wellerjev njegov oče. Ker sem tako nedneno omenil njegovega očeta, Weller hitro vzklikal:

"Torej ste ga vendar spoznali! Radi mene! Koristiti mi ne more, če tajim. Da, bil je moj oče. Dam vam pa dober svet, da se obrnete in no hrigate dalejce do Almadena. Vaše pohtajkovanje v teh krajih vas lahko stane življenje."

"Pa raje se nekoliko počakan!"

"Ni treba čakati; povem vam že sedaj. Vi ne poznate razmer in tudi ne veste, kaj vas kaže."

"Torej vas prosim, da meni poveste."

"Mi niti v glavo ne pade. Povem vam samo eno: Vaše življenje je zavisno od tega, kako ravnate z menoj. Vas bojde prislili, da me izročite, in potem budem jaz razsodil, kaj se zgodi z vami."

"Ah, torej mislite, da bom vaš ujetnik?"

"Da, če vas prej ne ustrelijo. No, tako vroče, kot vi mislite, tudi ne bo. Z onimi tri sto Jumi, ki taborijo v Almadenu, se lahko spoprimemo."

"Tri sto? — — — Kaj, vi veste — — ?"

"Da, vse nam je znano, kaj je v Almadenu, dasi ste vi hoteli zamolčati. Povem vam: moje življenje ni v nevarnosti, pač pa vasi na nitki. Zelo se motite, če — — —"

V tem trenutku se začuje od voza, kjer je ležal ranjeni, grozen, nadčloveški krik. Takoj hitim k njemu. Herkul sedi pokonci in s krvavimi očmi gleda okoli sebe:

"Svetujem vam, da s konji ne greste naprej, ker v Almadenu dobite sicer obilo vode, toda živeža in krme nobene. Poiskati morate kraj, kjer lahko pustite konje."

"Ali vam je na tej strani poznan tak kraj?" vprašam.

"Da"

"Toda ležati mora tako, da lahko odbijemo morebitni napad."

"Pri kraju, katerega mislim, napad sploh ni mogoč. Prosotor je tako skrit sredi gozdova, da vas sploh ne more nihče iznenaditi. Vendar, kakor sprevidim iz vaših besed, hočete imeti vi prostor, kjer je dosti vode, dobra trava, drevesa in grmovje, vendar vse naokoli prosto. Tak kraj se težko dobi, pa vendar vem za enega, ki pa ne leži v tej smeri."

"Tem ljubše mi je. V Almadenu nas pričakujejo ravno v tej smeri. Le v našo korist je, če pridemo po drugi poti do rudnikov."

"Voziti moramo še najmanj tri ure, tako da pridemo tja še le proti večeru."

"Tudi tu nam ničesar ne škoduje, ker danes se sploh ne moremo ločiti nobenega važnega dela več. Sicer pa ne smete misliti, da planemo, kar takoj, meni nič, tebi nič, nad Almadenom. Najprvo mora tja gleduh; taka navada je pri meni in Winnetu."

"S tem se zgubi mnogo časa."

"Bolje je, če se počasi vse dobro opravi kot pa s hitrico svo pakvari."

"In ali ne mislite, da se enemu ogleduhu marsikaj laiko priperi, kar se ne more pripeti dobro oboroženi četi?"

"In vi ne, pomislite, da je mnogokrat nevarnost za enega veliko bolj majhna kot za veliko četo. Sicer pa ne pošljemo bedaka naprej. Menim, da Winnetou rad prevzame ta posel."

"Ne, ne jaz, temveč moj brat Old Shaterhand," reče Apač. "Winnetou mora ostati pri ranjenem bledoličniku, če hoče biti rešen."

Prevzel je zdravljenje svojega bohnika, katerega sedaj ni hotel zapustiti. Iz teh besed je jasno odsevala njegova človekoljubnost, ki me je pregvorila, da sprejemem posel pozvedovanja, dasi bi raje videl, če bi vse skupaj prevzel Winnetou.

Proti večeru pridemo do ma-

tega gozdčka, ki je bil na vseh straneh obdan s prerijsimi. Si-

rok je bil kakil, dvatisoč korakov v premeru, torej smo imeli prostora dovolj. Drevesa stojijo tako daleč naprej, da suno lahko z vozom šli skozi. V zadnjih dveh urah smo se posebno trudili, da zbrisiemo kolikor mogoče vso sled za seboj.

Ko se v gozdu uredimo, je že postala noč. Ognja ne prižgemo, ker v vozovih je bilo dovolj hrane, da nam ni bilo treba kuhati. Še sem jedel, ko pride Winnetou k meni in mi reče:

"Moj brat naj gre z menoj k bolniku, ker hoče z njim govoriti. Sedaj je že pri razumu. Vprašal me je nekaj, in povedal sem mu, kar je hotel vedeti."

Bolnik leži poleg voza v meliki travi: ko se vsem poleg njega, mi ponudi roko in reče z bolestno tihim glasom:

"Od Indijanca, ki je z menoj govoril, sem zvedel, da ste v tukaj, in da se moram vam zahvaliti za svoje življenje. Dajte mi roko! Kako sem se vesebil, ko sem od Indijanca zvedel, da ste vi tukaj! Saj ste bili vendar ujeti! Kako ste se oprostili?"

Povem mu vse, kar se je zgodilo. Herkul še ni vedel, kaj se je z njim in z Wellerjem zgodilo, odkar je bil pobit na tla. In ko končam svojo pričo, me začuden vpraša:

"Svetujem vam, da s konji ne greste naprej, ker v Almadenu dobite sicer obilo vode, toda živeža in krme nobene. Poiskati morate kraj, kjer lahko pustite konje."

"Ali vam je na tej strani poznan tak kraj?" vprašam.

"Da"

"Toda ležati mora tako, da lahko odbijemo morebitni napad."

"Pri kraju, katerega mislim, napad sploh ni mogoč. Prosotor je tako skrit sredi gozdova, da vas sploh ne more nihče iznenaditi. Vendar, kakor sprevidim iz vaših besed, hočete imeti vi prostor, kjer je dosti vode, dobra trava, drevesa in grmovje, vendar vse naokoli prosto. Tak kraj se težko dobi, pa vendar vem za enega, ki pa ne leži v tej smeri."

"Tem ljubše mi je. V Almadenu nas pričakujejo ravno v tej smeri. Le v našo korist je, če pridemo po drugi poti do rudnikov."

"Voziti moramo še najmanj tri ure, tako da pridemo tja še le proti večeru."

"Tudi tu nam ničesar ne škoduje, ker danes se sploh ne moremo ločiti nobenega važnega dela več. Sicer pa ne smete misliti, da planemo, kar takoj, meni nič, tebi nič, nad Almadenom. Najprvo mora tja gleduh; taka navada je pri meni in Winnetu."

"S tem se zgubi mnogo časa."

"Bolje je, če se počasi vse dobro opravi kot pa s hitrico svo pakvari."

"In ali ne mislite, da se enemu ogleduhu marsikaj laiko priperi, kar se ne more pripeti dobro oboroženi četi?"

"In vi ne, pomislite, da je mnogokrat nevarnost za enega veliko bolj majhna kot za veliko četo. Sicer pa ne pošljemo bedaka naprej. Menim, da Winnetou rad prevzame ta posel."

"Ne, ne jaz, temveč moj brat Old Shaterhand," reče Apač. "Winnetou mora ostati pri ranjenem bledoličniku, če hoče biti rešen."

Prevzel je zdravljenje svojega bohnika, katerega sedaj ni hotel zapustiti. Iz teh besed je jasno odsevala njegova človekoljubnost, ki me je pregvorila, da sprejemem posel pozvedovanja, dasi bi raje videl, če bi vse skupaj prevzel Winnetou.

Proti večeru pridemo do matrega gozdčka, ki je bil na vseh straneh obdan s prerijsimi. Si-

rok je bil kakil, dvatisoč korakov v premeru, torej smo imeli prostora dovolj. Drevesa stojijo tako daleč naprej, da suno lahko z vozom šli skozi. V zadnjih dveh urah smo se posebno trudili, da zbrisiemo kolikor mogoče vso sled za seboj.

Prezpel je zdravljenje svojega bohnika, katerega sedaj ni hotel zapustiti. Iz teh besed je jasno odsevala njegova človekoljubnost, ki me je pregvorila, da sprejemem posel pozvedovanja, dasi bi raje videl, če bi vse skupaj prevzel Winnetou.

Proti večeru pridemo do matrega gozdčka, ki je bil na vseh straneh obdan s prerijsimi. Si-

rok je bil kakil, dvatisoč korakov v premeru, torej smo imeli prostora dovolj. Drevesa stojijo tako daleč naprej, da suno lahko z vozom šli skozi. V zadnjih dveh urah smo se posebno trudili, da zbrisiemo kolikor mogoče vso sled za seboj.

Ko se v gozdu uredimo, je že postala noč. Ognja ne prižgemo, ker v vozovih je bilo dovolj hrane, da nam ni bilo treba kuhati. Še sem jedel, ko pride Winnetou k meni in mi reče:

"Moj brat naj gre z menoj k bolniku, ker hoče z njim govoriti. Sedaj je že pri razumu. Vprašal me je nekaj, in povedal sem mu, kar je hotel vedeti."

Bolnik leži poleg voza v meliki travi: ko se vsem poleg njega, mi ponudi roko in reče z bolestno tihim glasom:

"Od Indijanca, ki je z menoj govoril, sem zvedel, da ste v tukaj, in da se moram vam zahvaliti za svoje življenje. Dajte mi roko! Kako sem se vesebil, ko sem od Indijanca zvedel, da ste vi tukaj! Saj ste bili vendar ujeti! Kako ste se oprostili?"

Povem mu vse, kar se je zgodilo. Herkul še ni vedel, kaj se je z njim in z Wellerjem zgodilo, odkar je bil pobit na tla. In ko končam svojo pričo, me začuden vpraša:

"Svetujem vam, da s konji ne greste naprej, ker v Almadenu dobite sicer obilo vode, toda živeža in krme nobene. Poiskati morate kraj, kjer lahko pustite konje."

"Ali vam je na tej strani poznan tak kraj?" vprašam.

"Da"

"Toda ležati mora tako, da lahko odbijemo morebitni napad."

"Pri kraju, katerega mislim, napad sploh ni mogoč. Prosotor je tako skrit sredi gozdova, da vas sploh ne more nihče iznenaditi. Vendar, kakor sprevidim iz vaših besed, hočete imeti vi prostor, kjer je dosti vode, dobra trava, drevesa in grmovje, vendar vse naokoli prosto. Tak kraj se težko dobi, pa vendar vem za enega, ki pa ne leži v tej smeri."

"Tem ljubše mi je. V Almadenu nas pričakujejo ravno v tej smeri. Le v našo korist je, če pridemo po drugi poti do rudnikov."

"Voziti moramo še najmanj tri ure, tako da pridemo tja še le proti večeru."

"Tudi tu nam ničesar ne škoduje, ker danes se sploh ne moremo ločiti nobenega važnega dela več. Sicer pa ne smete misliti, da planemo, kar takoj, meni nič, tebi nič, nad Almadenom. Najprvo mora tja gleduh; taka navada je pri meni in Winnetu."

"S tem se zgubi mnogo časa."

"Bolje je, če se počasi vse dobro opravi kot pa s hitrico svo pakvari."

"In ali ne mislite, da se enemu ogleduhu marsikaj laiko priperi, kar se ne more pripeti dobro oboroženi četi?"

"In vi ne, pomislite, da je mnogokrat nevarnost za enega veliko bolj majhna kot za veliko četo. Sicer pa ne pošljemo bedaka naprej. Menim, da Winnetou rad prevzame ta posel."

"S tem se zgubi mnogo časa."

"Bolje je, če se počasi vse dobro opravi kot pa s hitrico svo pakvari."

"In ali ne mislite, da se enemu ogleduhu marsikaj laiko priperi, kar se ne more pripeti dobro oboroženi četi?"

"In vi ne, pomislite, da je mnogokrat nevarnost za enega veliko bolj majhna kot za veliko četo. Sicer pa ne pošljemo bedaka naprej. Menim, da Winnetou rad prevzame ta posel."

"S tem se zgubi mnogo časa."

"Bolje je, če se počasi vse dobro opravi kot pa s hitrico svo pakvari."

"In ali ne mislite, da se enemu ogleduhu marsikaj laiko priperi, kar se ne more pripeti dobro oboroženi četi?"

"In vi ne, pomislite, da je mnogokrat nevarnost za enega veliko bolj majhna kot za veliko četo. Sicer pa ne pošljemo bedaka naprej. Menim, da Winnetou rad prevzame ta posel."

"S tem se zgubi mnogo časa."

"Bolje je, če se počasi vse dobro opravi kot pa s hitrico svo pakvari."

"In ali ne mislite, da se enemu ogleduhu marsikaj laiko priperi, kar se ne more pripeti dobro oboroženi četi?"